

25.08.2014

Kj/6

§ 830

Lausunto oikeusministeriölle nettiäänestystyöryhmän väliraportista

HEL 2014-008839 T 03 00 00

Lausunto

Kaupunginhallitus antoi oikeusministeriölle seuraavan lausunnon:

Lausunto nettiäänestystyöryhmän väliraportista

Helsingin kaupunki pitää työryhmän linjauksia nettiäänestyksen käyttöönotosta neuvoa-antavien kunnallisten kansanäänestysten yhteydessä ja nettiäänestysmenetelmien jatkoselvityksestä kannatettavina.

Työryhmä on kattavasti tarkastellut nettiäänestämiseen liittyviä ongelmakohtia. Näiden ongelmakohtien, jotka liittyvät niin teknisiin seikkoihin ja kansainvälisiin kokemuksiin kuin vaalijärjestelmän luotettavuuteen ja läpinäkyvyyteen, valossa linjausta siitä, että kehitystyötä on syytä jatkaa, on pidettävä perusteltuna. Erityisen tärkeää on varmistaa vaalivapauden ja vaalisalaisuuden toteutuminen kaikissa vaiheissa, tuloksen laskennan läpinäkyvyys sekä mahdollisuus tarkastuslaskentaan.

Ehdotus siitä, että nettiäänestys voitaisiin ottaa ensin käyttöön kunnallisissa kansanäänestyksissä ja tämän jälkeen käyttää näitä kokemuksia kehittämisessä, on tarkoituksenmukainen. Luotettavuudeltaan nettiäänestys vertautuu nykyisinkin kunnallisissa kansanäänestyksissä käytössä olevaan kirjeäänestykseen, koska äänestysmerkintää ei tehdä vaaliviranomaisen edessä, vaan vastuu äänestystapahtumasta on äänestäjällä. Tämä sopii neuvoa-antavaan äänestykseen vaaleja paremmin. Netissä äänestäminen todennäköisesti lisäisi äänestysaktiivisuutta.

Kuten Helsingin kaupunki on esityksessään oikeusministeriölle marraskuussa 2013 todennut, kirjeäänestyksen järjestäminen voimassa olevassa laissa tarkoitettulla tavalla ei ole mahdollista Helsingissä. Nettiäänestyksen mahdollistaminen todennäköisesti myös vähentäisi kirjeäänestyskulukkuutta, mikä tarkoittaisi suurillekin kunnille parempia mahdollisuuksia järjestää kunnallisia kansanäänestyksiä luotettavasti ja matalammin kustannuksin.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Postiosoite
PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

25.08.2014

Kj/6

Antti Peltonen, hallintopäällikkö, puhelin: 310 36018
antti.peltonen(a)hel.fi

Liitteet

1 OM julkaisu 30-2014, Nettiäänestyksen väliraportti

Otteet

Ote
Oikeusministeriö

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Oikeusministeriö on 1.7.2014 pyytänyt Helsingin kaupungin lausuntoa oikeusministeriön asettaman nettiäänestystyöryhmän väliraportista. Työryhmä on tarkastellut nettiäänestyksen käyttöönottoon liittyviä sekä teknisiä ja taloudellisia että vaalijärjestelmän luotettavuuteen liittyviä tekijöitä.

Työryhmä esittää, että työtä nettiäänestysjärjestelmän kehittämiseksi jatketaan. Tavoitteena olisi ottaa nettiäänestys käyttöön neuvoo-antavissa kunnallisissa kansanäänestyksissä ja että sitä varten osana oikeusministeriön demokratiaverkkopalveluja toteutetaan nettiäänestysjärjestelmä, joka on kuntien käytettävissä ilman eri korvausta. Nettiäänestystä ei kuitenkaan käytettäisi kunnallisissa neuvoo-antavissa kansanäänestyksissä, jos äänestys järjestetään vaalien yhteydessä. Nettiäänestyksen käyttöönottamisesta yleisissä vaaleissa tehdään erillinen päätös. Päätöksenteossa käytetään hyväksi nettiäänestyksestä kunnallisissa kansanäänestyksissä saatavia kokemuksia.

Helsingin kaupunki on useaan otteeseen, viimeksi kaupunginhallitus 25.11.2013, 1262 §, esittänyt oikeusministeriölle, että se ryhtyisi valmistelemaan neuvoo-antavissa kunnallisissa kansaäänestyksissä noudatettavasta menettelystä annetun lain muutosta siten, että kunnallisia kansanäänestyksiä voitaisiin järjestää kunnallisvaalien yhteydessä vaaleissa noudatettavalla menettelyllä. Erityisen ongelmallinen voimassa olevassa laissa on kirjeäänestys. Nettiäänestyksen käyttöönotto toisi helpotusta myös tähän kirjeäänestyksen aiheuttamaan ongelmaan, koska oletettavasti suuri määrä äänestäjiä antaisi äänensä netissä.

Lausunto on valmisteltu kaupunginkanslian ja keskusvaalilautakunnan sihteeristön yhteistyönä.

25.08.2014

Kj/6

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Antti Peltonen, hallintopäällikkö, puhelin: 310 36018
antti.peltonen(a)hel.fi

Liitteet

1 OM julkaisu 30-2014, Nettiäänestyksen väliraportti

Otteet

Ote
Oikeusministeriö

Tiedoksi; muutoksenhakukielto, valmistelu

Keskusvaalilautakunta

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 18.08.2014 § 805

HEL 2014-008839 T 03 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Antti Peltonen, hallintopäällikkö, puhelin: 310 36018
antti.peltonen(a)hel.fi